

Brussel, 13 juni 2022
(OR. fr, en)

9759/22

ECOFIN 548
UEM 152
SOC 343
EMPL 225
COMPET 446
ENV 544
EDUC 216
RECH 339
ENER 255
JAI 809
GENDER 88
ANTIDISCRIM 68
JEUN 99
SAN 344

NOTA

---

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
nr. Comdoc.:	9411/22 - COM(2022) 616 final
Betreft:	Aanbeveling voor een AANBEVELING VAN DE RAAD over het nationale hervormingsprogramma 2022 van Italië en met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma 2022 van Italië

Voor de delegaties gaat hierbij de bovengenoemde ontwerpaanbeveling van de Raad, die is gebaseerd op Commissievoorstel COM(2022) 616 final, en door verschillende comités van de Raad is herzien en goedgekeurd.

AANBEVELING VAN DE RAAD

van ...

over het nationale hervormingsprogramma 2022 van Italië en met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma 2022 van Italië

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad van 7 juli 1997 over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid¹, en met name artikel 5, lid 2,

Gezien Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden², en met name artikel 6, lid 1,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

Overwegende hetgeen volgt:

---

¹ PB L 209 van 2.8.1997, blz. 1.

² PB L 306 van 23.11.2011, blz. 25.

- (1) Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad³, waarbij de herstel- en veerkrachtfaciliteit werd ingesteld, is op 19 februari 2021 in werking getreden. De herstel- en veerkrachtfaciliteit biedt financiële ondersteuning voor de tenuitvoerlegging van hervormingen en investeringen, die worden gerealiseerd met budgettaire stimulansen door de Unie. Zij draagt bij tot het economisch herstel en de tenuitvoerlegging van duurzame en groeibevorderende hervormingen en investeringen, met name om de groene en de digitale transitie te stimuleren, en versterkt tegelijkertijd de veerkracht en potentiële groei van de economieën van de lidstaten. Zij helpt ook de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te versterken en de groei en werkgelegenheid op middellange en lange termijn te stimuleren. De maximale financiële bijdrage per lidstaat in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit zal in juni 2022 worden geactualiseerd, overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241.
- (2) Op 24 november 2021 heeft de Commissie haar goedkeuring gehecht aan de jaarlijkse duurzamegroei-analyse en daarmee de aanzet gegeven tot het Europees Semester 2022 voor coördinatie van het economisch beleid. Daarin is terdege rekening gehouden met het op 7 mei 2021 ondertekende sociaal engagement van Porto om de Europese pijler van sociale rechten, die op 17 november 2017 door het Europees Parlement, de Raad en de Commissie is afgekondigd, verder uit te voeren. De Europese Raad heeft op 25 maart 2022 de prioriteiten van de jaarlijkse duurzamegroei-analyse 2022 goedgekeurd. Op 24 november 2021 heeft de Commissie op basis van Verordening (EU) nr. 1176/2011 ook het waarschuwingsmechanismeverslag aangenomen, waarin zij Italië heeft genoemd als een van de lidstaten waarvoor een diepgaande evaluatie nodig zou zijn. Op dezelfde datum heeft de Commissie ook een aanbeveling voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone aangenomen, alsook een voorstel voor het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid 2022, waarin de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten wordt geanalyseerd. De Raad heeft op 5 april 2022 de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone ("de aanbeveling van 2022 over de eurozone")⁴ aangenomen, en op 14 maart 2022 het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid.

---

³ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17).

⁴ Aanbeveling van de Raad van 5 april 2022 over het economisch beleid van de eurozone (PB C 153 van 7.4.2022, blz. 1).

- (3) De Russische invasie in Oekraïne in de nasleep van de wereldwijde pandemie heeft de geopolitieke en economische context aanzienlijk veranderd. De impact van de invasie op de economieën van de lidstaten is onder meer voelbaar door hogere prijzen voor energie, voedsel en grondstoffen en door lagere groeivoorzichten. De hogere energieprijzen treffen vooral de meest kwetsbare huishoudens die te maken hebben met of risico lopen op energiearmoede, alsook de bedrijven die het meest kwetsbaar zijn voor energieprijsstijgingen. De Unie ziet ook een ongekeerde instroom van mensen die Oekraïne ontvluchten. De economische gevolgen van de Russische aanvalsoorlog hebben een asymmetrisch effect gehad op de lidstaten. In dat verband werd op 4 maart 2022 voor het eerst Richtlijn 2001/55/EG van de Raad⁵ door Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad⁶ in werking gesteld, waarbij ontheemden uit Oekraïne het recht kregen om legaal in de Unie te verblijven, plus het recht op toegang tot onderwijs en opleiding, de arbeidsmarkt, gezondheidszorg, huisvesting en sociale voorzieningen.
- (4) Rekening houdend met de snel veranderende economische en geopolitieke situatie wordt de brede coördinatie van het economisch en werkgelegenheidsbeleid in het kader van het Europees Semester in 2022 hervat, waarbij de ontwikkelingen afgestemd worden op de uitvoeringsvereisten van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, zoals uiteengezet in de jaarlijkse duurzamegroei-analyse 2022. De uitvoering van de goedgekeurde herstel- en veerkrachtplannen is van essentieel belang voor de verwezenlijking van de beleidsdoelstellingen van het Europees Semester, aangezien de plannen betrekking hebben op ten minste een aanzienlijk deel van de relevante landspecifieke aanbevelingen die in de cycli 2019 en 2020 van het Europees Semester gedaan zijn. De landspecifieke aanbevelingen van 2019 en 2020 blijven ook relevant voor de herstel- en veerkrachtplannen die herzien, geactualiseerd of gewijzigd zijn overeenkomstig de artikelen 14, 18 en 21 van Verordening (EU) 2021/241, naast andere landspecifieke aanbevelingen die gedaan zijn tot de datum van indiening van dergelijke herziene, geactualiseerde of gewijzigde herstel- en veerkrachtplannen.

---

⁵ Richtlijn 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2001 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanning van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van deze personen (PB L 212 van 7.8.2001, blz. 12).

⁶ Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van 4 maart 2022 tot vaststelling van het bestaan van een massale toestroom van ontheemden uit Oekraïne in de zin van artikel 5 van Richtlijn 2001/55/EG, en tot invoering van tijdelijke bescherming naar aanleiding daarvan (PB L 71 van 4.3.2022, blz. 1).

- (5) De algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact is actief sinds maart 2020. In haar mededeling van 3 maart 2021 getiteld "Een jaar na de uitbraak van COVID-19: de respons vanuit het begrotingsbeleid" heeft de Commissie het standpunt ingenomen dat het besluit om de algemene ontsnappingsclausule te deactiveren dan wel te blijven toepassen, gezien moet worden als een algehele evaluatie van de toestand van de economie, waarbij het niveau van economische activiteit in de Unie of de eurozone in vergelijking met het niveau van vóór de crisis (einde van 2019) een belangrijk kwantitatief criterium is. Grotere onzekerheid en sterke neerwaartse risico's voor de economische vooruitzichten in verband met de oorlog in Europa, ongekende stijgingen van de energieprijzen en aanhoudende verstoringen van de toeleveringsketen rechtvaardigen de verlenging van de algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact tot 2023.
- (6) Volgens de aanpak in de aanbeveling van de Raad van 18 juni 2021⁷, waarbij een advies van de Raad werd geformuleerd over het stabiliteitsprogramma 2021 van Italië, wordt de algemene begrotingskoers momenteel het best gemeten als de verandering in de primaire uitgaven (ongerekend discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde en exclusief tijdelijke noodmaatregelen die verband houden met de COVID-19-crisis), maar inclusief uitgaven gefinancierd met niet-terugbetaalbare steun (subsidies) uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen, in verhouding tot de potentiële groei op middellange termijn⁸. Naast de algemene begrotingskoers wordt, bij de beoordeling of het nationale begrotingsbeleid prudent is en de samenstelling ervan bevorderlijk is voor duurzaam herstel in overeenstemming met de groene en de digitale transitie, ook aandacht besteed aan de ontwikkeling van nationaal gefinancierde⁹ primaire lopende uitgaven (ongerekend discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde en exclusief tijdelijke noodmaatregelen die verband houden met de COVID-19-crisis) en investeringen.

---

⁷ Aanbeveling van de Raad van 18 juni 2021 met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma 2021 van Italië (PB C 304 van 29.7.2021, blz. 53).

⁸ De ramingen van de begrotingskoers en de componenten daarvan in deze aanbeveling zijn ramingen van de Commissie op basis van de aannames die ten grondslag liggen aan de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie. In de ramingen van de Commissie van de potentiële groei op middellange termijn is geen rekening gehouden met het positieve effect van hervormingen die deel uitmaken van het herstel- en veerkrachtplan, die de potentiële groei van Italië kunnen stimuleren.

⁹ Niet gefinancierd met subsidies in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit of andere Uniefondsen.

- (7) Op 2 maart 2022 heeft de Commissie een mededeling aangenomen met brede richtsnoeren voor het begrotingsbeleid voor 2023 ("de begrotingsrichtsnoeren"), die tot doel heeft de voorbereiding van de stabiliteits- en convergentieprogramma's van de lidstaten te ondersteunen en zo de beleidscoördinatie te versterken. Op basis van de macro-economische winterprognoses 2022 was de Commissie van mening dat de overgang van een geaggregeerde ondersteunende begrotingskoers in 2020-2022 naar een in grote lijnen neutrale geaggregeerde begrotingskoers, waarbij kan worden ingespeeld op de veranderende economische situatie, in 2023 gepast zou lijken. De Commissie kondigde aan dat de begrotingsaanbevelingen voor 2023 van lidstaat tot lidstaat gedifferentieerd moeten worden en rekening moeten houden met mogelijke overloopeffecten tussen landen. De Commissie heeft de lidstaten verzocht de richtsnoeren in hun stabiliteits- en convergentieprogramma's te verwerken. De Commissie heeft zich ertoe verbonden de economische ontwikkelingen nauwlettend te volgen en zo nodig haar beleidsrichtsnoeren aan te passen, en wel uiterlijk eind mei 2022 in haar voorjaarspakket van het Europees Semester.
- (8) Wat de begrotingsrichtsnoeren betreft, houden de begrotingsaanbevelingen voor 2023 rekening met de verslechterde economische vooruitzichten, de toegenomen onzekerheid en verdere neerwaartse risico's, en de hogere inflatie in vergelijking met de winterprognoses 2022 van de Commissie. Tegen die achtergrond moet de budgettaire respons zijn dat de overheidsinvesteringen voor de groene en de digitale transitie en energiezekerheid verhoogd worden en de koopkracht van de meest kwetsbare huishoudens in stand gehouden wordt, om de gevolgen van de stijging van de energieprijzen op te vangen en de inflatoire druk van tweederonde-effecten te helpen beperken door middel van gerichte en tijdelijke maatregelen. Het begrotingsbeleid moet flexibel blijven om zich aan te passen aan de snel veranderende omstandigheden, met inbegrip van de uit de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne voortvloeiende uitdagingen op het vlak van defensie en veiligheid, en het moet differentiëren tussen de lidstaten naargelang van hun begrotings- en economische situatie, ook wat betreft hun blootstelling aan de crisis en aan de instroom van ontheemden uit Oekraïne.

- (9) Op 30 april 2021 heeft Italië zijn nationale herstel- en veerkrachtplan bij de Commissie ingediend, overeenkomstig artikel 18, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241. Krachtens artikel 19 van Verordening (EU) 2021/241 heeft de Commissie de relevantie, doeltreffendheid, efficiëntie en samenhang van het herstel- en veerkrachtplan beoordeeld overeenkomstig de beoordelingsrichtsnoeren van bijlage V bij die verordening. Op 13 juli 2021 heeft de Raad zijn uitvoeringsbesluit betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Italië¹⁰ aangenomen. De vrijgave van tranches is afhankelijk van de vaststelling van een besluit van de Commissie overeenkomstig artikel 24, lid 5, van Verordening (EU) 2021/241 waarin wordt verklaard dat Italië de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen die in het uitvoeringsbesluit van de Raad zijn vastgelegd, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt. Onder bevredigende verwezenlijking wordt begrepen dat de verwezenlijking van eerdere mijlpalen en streefdoelen niet is teruggedraaid.
- (10) Op 27 april 2022 heeft Italië zijn nationale hervormingsprogramma 2022 en zijn stabiliteitsprogramma 2022 ingediend, binnen de in artikel 4 van Verordening (EG) nr. 1466/97 vastgestelde termijn. Om met de onderlinge verbanden tussen beide programma's rekening te houden, zijn deze samen geëvalueerd. Overeenkomstig artikel 27 van Verordening (EU) 2021/241 weerspiegelt het nationale hervormingsprogramma 2022 ook de halfjaarlijkse verslaglegging van Italië over de vorderingen bij de uitvoering van zijn herstel- en veerkrachtplan.
- (11) De Commissie heeft op 23 mei 2022 het landverslag 2022 voor Italië gepubliceerd. Daarin werd de vooruitgang beoordeeld die Italië heeft geboekt bij de uitvoering van de desbetreffende landspecifieke aanbevelingen die de Raad in 2019, 2020 en 2021 heeft vastgesteld en werd de balans opgemaakt van de uitvoering door Italië van het herstel- en veerkrachtplan, voortbouwend op het scorebord voor herstel en veerkracht. Op basis van die analyse werden in het landverslag lacunes vastgesteld met betrekking tot de uitdagingen die niet of slechts gedeeltelijk worden aangepakt in het herstel- en veerkrachtplan, alsook nieuwe en opkomende uitdagingen, waaronder die welke voortvloeien uit de Russische invasie van Oekraïne. Ook werd de vooruitgang beoordeeld die Italië heeft geboekt bij de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en bij de verwezenlijking van de kerndoelen van de Unie inzake werkgelegenheid, vaardigheden en armoedebestrijding, alsook bij de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties.

---

¹⁰ ST 10160/21; doc. ST 10160/21 ADD 1 REV 2.

- (12) De Commissie heeft uit hoofde van artikel 5 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 een diepgaande evaluatie uitgevoerd voor Italië en de resultaten ervan bekendgemaakt op 23 mei 2022. Daarin concludeerde zij dat Italië met buitensporige macro-economische onevenwichtigheden wordt geconfronteerd. Italië blijft met name kwetsbaar door de hoge overheidsschuld en de zwakke productiviteitsgroei, tegen de achtergrond van een kwetsbare arbeidsmarkt en enkele zwakke punten in de financiële sector.
- (13) Op 23 mei 2022 heeft de Commissie een verslag uitgebracht op grond van artikel 126, lid 3, van het Verdrag. In dat verslag werd de begrotingssituatie van Italië besproken aangezien het overheidstekort in 2021 de in het Verdrag vastgelegde referentiewaarde van 3 % van het bruto binnenlands product (bbp) overschreed en de overheidsschuld de in het Verdrag vastgelegde referentiewaarde van 60 % van het bbp overschreed en niet voldeed aan de schuldreductiebenchmark. In het verslag werd geconcludeerd dat niet aan de tekort- en schuldcriteria was voldaan. In overeenstemming met de mededeling van 2 maart 2022 was de Commissie in het kader van haar beoordeling van alle relevante factoren van mening dat de naleving van de schuldreductiebenchmark een te veeleisende en vroege begrotingsinspanning zou inhouden die de groei in gevaar zou kunnen brengen. Volgens de Commissie is in de huidige uitzonderlijke economische omstandigheden voldoen aan de schuldreductiebenchmark dus niet gerechtvaardigd. Zoals aangekondigd heeft de Commissie niet voorgesteld in het voorjaar van 2022 nieuwe buitensporigtekortprocedures in te leiden en zal zij opnieuw beoordelen of een voorstel tot het inleiden van dergelijke procedures in het najaar van 2022 noodzakelijk is.

(14) In zijn aanbeveling van 20 juli 2020¹¹ heeft de Raad Italië aanbevolen om in 2020 en 2021 overeenkomstig de algemene ontsnappingsclausule alle nodige maatregelen te nemen om de COVID-19-pandemie doeltreffend aan te pakken, de economie te stimuleren en het daaropvolgende herstel te ondersteunen. Ook heeft hij Italië aanbevolen om als de economische omstandigheden dat toelaten, begrotingsbeleid te voeren dat gericht is op het tot stand brengen van prudente begrotings situaties op middellange termijn en het waarborgen van de houdbaarheid van de schuld, daarbij de investeringen verhogend. In 2021 is het overheidstekort van Italië volgens door Eurostat gevalideerde gegevens gedaald van 9,6 % van het bbp in 2020, tot 7,2 %. De begrotingsmaatregelen van Italië ondersteunden het economisch herstel in 2021, met tijdelijke noodmaatregelen die 3,5 % van het bbp bedragen (tegenover 4,4 % van het bbp in 2020). De maatregelen die Italië in 2021 heeft genomen, stemden overeen met de aanbeveling van de Raad van 20 juli 2020. De door het kabinet in 2020 en 2021 genomen discretionaire begrotingsmaatregelen waren meestal tijdelijk of gingen gepaard met compenserende maatregelen. Tegelijkertijd waren sommige van de discretionaire maatregelen die de regering in de periode 2020-2021 heeft genomen niet tijdelijk of gingen zij niet met compenserende maatregelen gepaard, voornamelijk bestaande uit de verlaging van de socialezekerheidsbijdragen in armere regio's, de uitbreiding van het belastingkrediet op inkomen uit arbeid en de invoering van een gezinstoelage. Volgens door Eurostat gevalideerde gegevens is de overheidsschuld van 155,3 % van het bbp in 2020, gedaald tot 150,8 % van het bbp in 2021.

---

¹¹ Aanbeveling van de Raad van 20 juli 2020 over het nationale hervormingsprogramma 2020 van Italië en met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma 2020 van Italië (PB C 282 van 26.8.2020, blz. 74).

(15) Het aan de begrotingsprognoses van het stabiliteitsprogramma voor 2022 ten grondslag liggende macro-economische scenario is voor 2022 gunstig en voor de periode daarna realistisch. Het kabinet gaat ervan uit dat het reële bbp in 2022 met 3,1 % en in 2023 met 2,4 % zal groeien. Ter vergelijking: in de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie wordt uitgegaan van een lagere groei van het reële bbp van 2,4 % in 2022 en 1,9 % in 2023, voornamelijk als gevolg van voorzichtigere prognoses voor de binnenlandse vraag. In zijn stabiliteitsprogramma 2022 zegt de regering te verwachten dat het nominale tekort zal afnemen tot 5,6 % van het bbp in 2022, en tot 3,9 % van het bbp in 2023¹². De daling in 2022 is vooral te danken aan de groei van de economische activiteit en aan de afbouw van de meeste noodmaatregelen. Volgens het stabiliteitsprogramma 2022 zou de overheids-schuldquote dalen tot 147,0 % van het bbp in 2022 en tot 145,2 % in 2023. De Commissie gaat in haar voorjaarsprognoses 2022 op basis van beleidsmaatregelen die op de afsluitingsdatum van de prognoses bekend waren uit van een overheidstekort voor 2022 en 2023 van respectievelijk 5,5 % en 4,3 % van het bbp. In vergelijking met het stabiliteitsprogramma 2022 is het in de voorjaarsprognose van de Commissie voorspelde tekort vrijwel hetzelfde in 2022 maar hoger in 2023, voornamelijk als gevolg van een lagere economische groei. Tegelijk zijn in de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie niet de in het stabiliteitsprogramma 2022 aangekondigde extra steunmaatregelen voor 2022 opgenomen, aangezien er vóór de sluitingsdatum geen details beschikbaar waren. De Commissie gaat in haar voorjaarsprognoses 2022 uit van een hogere overheidsschuldquote van 147,9 % van het bbp in 2022 en 146,8 % van het bbp in 2023. Het verschil is toe te schrijven aan het hogere tekort en de lagere economische groei. Volgens de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie wordt de potentiële groei op middellange termijn (10-jaarsgemiddelde) geraamd op 0,4 %. Deze raming houdt echter geen rekening met het effect van de hervormingen die deel uitmaken van het herstel- en veerkrachtplan en die de potentiële groei van Italië kunnen bevorderen.

---

¹² De ramingen in deze overweging zijn gebaseerd op de gedetailleerde begrotingsprognoses die Italië in het kader van het stabiliteitsprogramma 2022 heeft verstrekt. Behalve voor de algemene cijfers voor het overheidstekort en de overheidsschuld wordt in de door Italië verstrekte prognoses geen rekening gehouden met het voor mei 2022 aangekondigde begrotingspakket. Dit pakket, dat op 2 mei 2022 werd goedgekeurd, omvatte aanvullende steunmaatregelen voor 2022 alsmede meer middelen voor nationaal gefinancierde investeringsprojecten voor zowel 2022 als de komende jaren.

- (16) In 2022 heeft het kabinet het merendeel van de naar aanleiding van de COVID-19-crisis genomen maatregelen geleidelijk afgeschaft, zodat de tijdelijke noodmaatregelen naar verwachting zullen dalen van 3,5 % van het bbp in 2021 tot 1,1 % in 2022. Het overheidstekort wordt beïnvloed door de maatregelen die zijn genomen om de economische en sociale gevolgen van de stijging van de energieprijzen tegen te gaan, die in de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie worden geraamd op 0,5 % van het bbp in 2022 en geleidelijk worden afgeschaft in 2023¹³. Die maatregelen bestaan voornamelijk uit sociale overdrachten aan armere huishoudens, verlagingen van indirecte belastingen op energieverbruik en subsidies aan energiebedrijven. Die maatregelen zijn aangekondigd als tijdelijk. Indien de energieprijzen in 2023 hoog blijven, kunnen sommige van die maatregelen echter worden voortgezet. Sommige van deze maatregelen zijn niet gericht, met name de besparingen over de hele linie van de indirecte belastingen op energieverbruik (btw en vaste heffingen). Het overheidstekort wordt ook beïnvloed door de kosten voor het bieden van tijdelijke bescherming aan ontheemden uit Oekraïne, die in de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie worden geraamd op 0,1 % van het bbp in zowel 2022 als 2023¹⁴.
- (17) In zijn aanbeveling van 18 juni 2021 heeft de Raad Italië aanbevolen in 2022 de herstel- en veerkrachtfaciliteit te gebruiken om aanvullende investeringen ter ondersteuning van het herstel te financieren en tegelijkertijd een prudent begrotingsbeleid te voeren. Bovendien moest het land nationaal gefinancierde investeringen in stand houden. De Raad heeft Italië ook aanbevolen de groei van nationaal gefinancierde lopende uitgaven te beperken. Ook heeft de Raad Italië aanbevolen om, wanneer de economische omstandigheden dat toelaten, een begrotingsbeleid te voeren dat gericht is op het tot stand brengen van prudente begrotingssituaties en houdbaarheid van de begroting op middellange termijn, en tegelijkertijd de investeringen te verhogen om het groeipotentieel te stimuleren.

---

¹³ De cijfers geven het niveau weer van de jaarlijkse begrotingskosten van de maatregelen die sinds het najaar van 2021 zijn genomen, waaronder lopende ontvangsten en uitgaven en – indien relevant – kapitaaluitgaven.

¹⁴ Aangenomen wordt dat het totale aantal ontheemden uit Oekraïne in de Unie eind 2022 geleidelijk zal oplopen tot 6 miljoen, en de geografische spreiding ervan wordt ingeschat op basis van de omvang van de bestaande diaspora, de relatieve bevolking van de ontvangende lidstaat en de feitelijke spreiding van ontheemden uit Oekraïne over de Unie vanaf maart 2022. Voor begrotingskosten per persoon zijn de ramingen gebaseerd op het Euromod-microsimulatiemodel van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek van de Commissie, waarbij rekening gehouden wordt met zowel overdrachten in contanten waarvoor mensen in aanmerking kunnen komen als uitkeringen in natura zoals onderwijs en gezondheidszorg.

(18) Volgens de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie en rekening houdend met de informatie in het stabiliteitsprogramma 2022 van Italië, zal de begrotingskoers in 2022 naar verwachting ondersteunend zijn, met -2,7 % van het bbp¹⁵. Italië is voornemens het herstel verder te ondersteunen door gebruik te maken van de herstel- en veerkrachtfaciliteit om aanvullende investeringen te financieren, zoals aanbevolen door de Raad. De positieve bijdrage aan de economische activiteit van de met subsidies uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen gefinancierde uitgaven zal naar verwachting met 0,9 % van het bbp stijgen ten opzichte van 2021. Volgens de prognoses zullen de nationaal gefinancierde investeringen in 2022 een expansieve bijdrage aan de begrotingskoers van 0,3 procentpunt leveren¹⁶. Daarom is Italië van plan nationaal gefinancierde investeringen in stand te houden, zoals aanbevolen door de Raad. De groei van de nationaal gefinancierde primaire lopende uitgaven (ongerekend nieuwe maatregelen aan de ontvangstenzijde) zal in 2022 naar verwachting een expansieve bijdrage aan de algemene begrotingskoers van 1,3 procentpunt leveren. Deze aanzienlijke expansieve bijdrage omvat het extra effect van de maatregelen om de economische en sociale gevolgen van de energieprijsstijgingen op te vangen (0,2 % van het bbp)¹⁷, alsook de kosten van de tijdelijke bescherming van ontheemden uit Oekraïne (0,1 % van het bbp). De stijging van de lopende uitgaven is ook het gevolg van hogere uitgaven voor de beloning van overheidspersoneel wegens de verlenging van overheidsopdrachten voor de periode 2019-2021, waarvoor een aanzienlijk deel (0,25 % van het bbp) in 2022 zal worden opgenomen, terwijl ook extra middelen voor de gezondheidszorgsector zijn begroot (0,1 % van het bbp). Aan de ontvangstenzijde zullen de verlaging van de personenbelasting en de regionale belasting op productieve activiteiten (0,4 % van het bbp) naar verwachting ook bijdragen tot de expansieve begrotingskoers. Op basis van de huidige ramingen van de Commissie houdt Italië de groei van de netto nationaal gefinancierde lopende uitgaven in 2022 dan ook niet voldoende onder controle.

---

¹⁵ Een minteken bij de indicator komt overeen met een overschrijding van de groei van de primaire uitgaven ten opzichte van de economische groei op middellange termijn, wat wijst op een expansief begrotingsbeleid.

¹⁶ Verwacht wordt dat andere nationaal gefinancierde kapitaaluitgaven een expansieve bijdrage van 0,3 procentpunt van het bbp zullen leveren. Dit is te verklaren door investeringssubsidies van de overheid, die ook worden gefinancierd met leningen in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, en door extra voorzieningen voor overheidsgaranties aan kleine en middelgrote ondernemingen.

¹⁷ In 2021 waren in Italië al maatregelen genomen, ten belope van 0,3 % van het bbp, om de economische en sociale gevolgen van de stijging van de energieprijzen op te vangen. Deze maatregelen bestonden hoofdzakelijk uit verlagingen van vaste heffingen en btw-tarieven op elektriciteits- en aardgasrekeningen en uit een verhoging van de sociale bonus voor elektriciteits- en aardgasrekeningen.

- (19) Voor 2023 wordt in de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie uitgegaan van een begrotingskoers van -1,2 % van het bbp bij ongewijzigd beleid¹⁸. Verwacht wordt dat Italië ook in 2023 gebruik zal maken van de subsidies uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit om aanvullende investeringen ter ondersteuning van het herstel te financieren. De positieve bijdrage aan de economische activiteit van de met subsidies uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen gefinancierde uitgaven zal naar verwachting met 0,7 procentpunt van het bbp ten opzichte van 2022. Volgens de prognoses zullen de nationaal gefinancierde investeringen in 2023 een expansieve bijdrage aan de begrotingskoers van 0,2 procentpunt leveren¹⁹. Tegelijkertijd zal de groei van de nationaal gefinancierde primaire lopende uitgaven (ongerekend nieuwe maatregelen aan de ontvangstenzijde) in 2023 naar verwachting een grotendeels neutrale bijdrage aan de algemene begrotingskoers van -0,2 procentpunt leveren. Dat omvat ook het effect van de geleidelijke afschaffing van de maatregelen om de stijgende energieprijzen aan te pakken (0,5 % van het bbp). Tegelijkertijd zullen de stijging van de sociale overdrachten (0,4 % van het bbp) als gevolg van de indexering ervan op basis van het inflatiepercentage van het voorgaande jaar, en de extra middelen die zijn begroot voor de gezondheidszorgsector (0,1 % van het bbp), waar geen compenserende maatregelen tegenover staan, naar verwachting ook bijdragen aan de stijging van de netto lopende uitgaven. Daarom berust de in grote lijnen neutrale bijdrage van de nationaal gefinancierde lopende uitgaven op de uitfasering van de maatregelen om de gevolgen van de stijging van de energieprijzen aan te pakken, zoals thans gepland.
- (20) In het stabiliteitsprogramma 2022 wordt verwacht dat het overheidstekort geleidelijk zal afnemen tot 3,3 % van het bbp in 2024, en vervolgens tot 2,8 % in 2025. Het gepland overheidstekort zal in 2025 dus onder de 3 % van het bbp komen. Bij deze prognoses is uitgegaan van een daling van de totale uitgaven met ongeveer 3 procentpunten van het bbp en een daling van de totale inkomsten met ongeveer 2 procentpunten van het bbp tussen 2023 en 2025. Volgens het stabiliteitsprogramma 2022 zou de overheidsschuldquote tussen nu en 2025 dalen, meer specifiek tot 143,4 % van het bbp in 2024 en tot 141,4 % in 2025. Volgens de analyse van de Commissie lijken de risico's voor de houdbaarheid van de schuld op middellange termijn groot.

---

¹⁸ Een minteken bij de indicator komt overeen met een overschrijding van de groei van de primaire uitgaven ten opzichte van de economische groei op middellange termijn, wat wijst op een expansief begrotingsbeleid.

¹⁹ Verwacht wordt dat andere nationaal gefinancierde kapitaaluitgaven een expansieve bijdrage van 0,0 procentpunt van het bbp zullen leveren.

- (21) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt b), van Verordening (EU) 2021/241 en bijlage V, criterium 2.2, bij die verordening, bevat het herstel- en veerkrachtplan een uitgebreide reeks elkaar versterkende hervormingen en investeringen met een indicatief tijdschema voor de uitvoering ervan dat uiterlijk op 31 augustus 2026 moet zijn voltooid. Deze dragen bij tot het aanpakken van alle of een aanzienlijk deel van de economische en sociale uitdagingen die zijn opgenomen in de landspecifieke aanbevelingen die de Raad in het kader van het Europees Semester in 2019 en 2020 tot Italië heeft gericht, naast de eventuele landspecifieke aanbevelingen die tot de datum van vaststelling van een herstel- en veerkrachtplan zijn gedaan. Met name een doeltreffende en snelle uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan kan duurzame structurele veranderingen teweegbrengen en daardoor een blijvend effect hebben op de Italiaanse economie en samenleving. Verwacht wordt dat een breed scala van hervormingen op belangrijke beleidsterreinen de reeds lang bestaande belemmeringen voor economische groei zal wegnemen. Het herstel- en veerkrachtplan bevat met name hervormingen die erop gericht zijn structurele veranderingen in de werking van het openbaar bestuur en het gerechtelijk apparaat te bevorderen en het algemene ondernemingsklimaat te verbeteren. De in het onderwijs geplande hervormingen en investeringen, de ontwikkeling van vaardigheden en onderzoek kunnen het menselijk kapitaal en de onderzoekscapaciteit op lange termijn versterken. De voorgenomen arbeidsmarkthervormingen en investeringen ter verbetering van de werkgelegenheidsvooruitzichten, met name van jongeren en vrouwen, kunnen het arbeidsaanbod vergroten, gelijke toegang tot vaardigheden bieden en uiteindelijk de economische groei ondersteunen. Hervormingen in sectoren zoals vervoer en waterbeheer zullen naar verwachting leiden tot een structurele verbetering van de economische efficiëntie, onder meer door een systematischer gebruik van op concurrentie gebaseerde procedures voor de toewijzing van de dienstencontracten.

- (22) Verwacht wordt dat de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan van Italië zal bijdragen tot verdere vooruitgang bij de groene en digitale transitie. Maatregelen ter ondersteuning van de klimaatdoelstellingen in Italië vertegenwoordigen 37,5 % van de totale toewijzing van het herstel- en veerkrachtplan, terwijl maatregelen ter ondersteuning van digitale doelstellingen goed zijn voor 25 %. De volledige uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, in overeenstemming met de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen, zal Italië helpen om snel te herstellen van de gevolgen van de COVID-19-crisis en tegelijkertijd zijn veerkracht vergroten. De systematische betrokkenheid van de sociale partners en andere relevante belanghebbenden blijft belangrijk voor de succesvolle uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, alsook ander economisch en werkgelegenheidsbeleid dat verder gaat dan het plan, om te zorgen voor een breed draagvlak voor de algehele beleidsagenda.
- (23) Italië heeft op 17 januari 2022 de programmeringsdocumenten voor het cohesiebeleid ingediend voor de partnerschapsovereenkomst waarin Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad²⁰ voorziet, en heeft zijn eerste cohesiebeleidsprogramma's, waarin die verordening voorziet, bij de Europese Commissie ingediend. Overeenkomstig Verordening (EU) 2021/1060 moet Italië bij de programmering van de fondsen voor het cohesiebeleid voor de periode 2021-2027 rekening houden met de relevante landspecifieke aanbevelingen. Dat is een voorwaarde voor het verbeteren van de doeltreffendheid en het maximaliseren van de meerwaarde van de financiële steun die uit de cohesiebeidsfondsen ontvangen wordt, en voor het bevorderen van de coördinatie, de complementariteit en de samenhang tussen die cohesiebeidsfondsen en andere Unie-instrumenten en fondsen. Het succes van de uitvoering van de het herstel- en veerkrachtplan en de cohesiebeidsprogramma's hangt ook af van het wegwerken van knelpunten voor investeringen, ter ondersteuning van de groene en de digitale transitie en een evenwichtige territoriale ontwikkeling.

---

²⁰ Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159).

- (24) Naast de economische en sociale uitdagingen die in het herstel- en veerkrachtplan aan bod komen, wordt Italië geconfronteerd met een aantal extra uitdagingen in verband met zijn belastingstelsel. Beleidsmaatregelen om het belastingstelsel efficiënter te maken, kunnen bijdragen tot het aanpakken van reeds lang bestaande macro-economische onevenwichtigheden. Op middellange en lange termijn zou een groeivriendelijker en efficiënter belastingstelsel de hoge overheidsschuld helpen verlagen, de productiviteitsgroei bevorderen en de banencreatie, met name voor vrouwen, ondersteunen.
- (25) De belastingdruk op arbeid in Italië is hoog en het profiel van de effectieve marginale belastingtarieven op persoonlijk inkomen wordt gekenmerkt door scherpe discontinuïteiten. Eind 2021 heeft Italië stappen ondernomen om deze uitdagingen aan te pakken, met name door een universele kinderbijslag in te voeren en de personenbelasting te verlagen. Verwacht wordt dat deze maatregelen het arbeidsaanbod enigszins zullen doen toenemen, vooral voor vrouwen. De belastingwig op arbeid blijft op alle inkomensniveaus zeer hoog in vergelijking met andere lidstaten. Tegelijkertijd worden andere bronnen van inkomsten die minder nadelig zijn voor de groei onderbenut, zodat er ruimte is om de belastingdruk op arbeid verder te verlagen op een budgettair neutrale wijze. De kadastrale waarden die als basis dienen voor de berekening van de onroerendgoedbelasting zijn grotendeels verouderd. Het aantal aftrekregelingen en de omvang ervan, ook op het gebied van de btw, zijn groot en er moeten maatregelen worden genomen om ze te stroomlijnen. Ten slotte wordt, ondanks de relatief hoge inkomsten uit energiebelastingen in Italië, de transitie naar schonere technologieën onvoldoende bevorderd door de opzet van deze belastingen, mede als gevolg van het uitgebreide gebruik van milieuonvriendelijke subsidies. Deze verschillende dimensies worden bestreken door de machtigingswet voor de belastinghervorming die de regering eind 2021 heeft ingediend en die, na aanneming, bij wetgevingsdecreet zou moeten worden uitgevoerd.
- (26) In reactie op het mandaat van de staatshoofden en -regeringsleiders van de Unie, zoals uiteengezet in de Verklaring van Versailles, beoogt het Commissievoorstel voor een REPowerEU-plan de afhankelijkheid van de Unie van de invoer van fossiele brandstoffen uit Rusland zo spoedig mogelijk af te bouwen. Daartoe wil de Commissie in overleg met de lidstaten de meest geschikte projecten, investeringen en hervormingen op nationaal, regionaal en Unieniveau identificeren. Die maatregelen zijn erop gericht de algehele afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen en fossiele brandstoffen niet langer uit Rusland in te voeren.

(27) Italië is sterk afhankelijk van de invoer van energie uit Rusland: 43 % van zijn aardgas wordt ingevoerd uit Rusland (iets minder dan het EU-gemiddelde van 44 %) en aardgas is goed voor 42 % van de energiemix van het land. De afhankelijkheid van ruwe olie uit Rusland is met 11 % lager dan het EU-gemiddelde van 26 % (olie vertegenwoordigt 32 % van de energiemix van Italië)²¹. Hoewel Italië op korte termijn geen grote problemen heeft met de continuïteit van de aardgasvoorziening, gezien zijn aanzienlijke opslagcapaciteit en pijpleidingverbindingen met Noord-Afrika en Azerbeidzjan, kan de invasie van Rusland in Oekraïne op middellange en lange termijn wel voor problemen zorgen. Italië kan knelpunten wegwerken om de capaciteit voor energietransmissie zowel binnen het land als met de buurlanden te vergroten. Het verdient aanbeveling nieuwe investeringen in gasinfrastructuur en -netwerken waar mogelijk toekomstbestendig te maken, teneinde de duurzaamheid ervan op lange termijn te bevorderen door ze in de toekomst voor duurzame brandstoffen te gebruiken. Italië diversificeert momenteel zijn energiemix door het aandeel van hernieuwbare energie te vergroten, met name dankzij zonne-energie, windenergie, waterstof en duurzaam biomethaan. Toch is er, mede gelet op de mogelijke uitdagingen als gevolg van de huidige geopolitieke situatie, ruimte om de in het nationale energie- en klimaatplan vastgelegde uitrol van hernieuwbare energie te versnellen en te intensiveren. Italië heeft ruimte om verdere maatregelen te nemen die de goedkeuring van hernieuwbare-energieprojecten moeten vergemakkelijken. Voorts zijn de energie-efficiëntiedoelstellingen van Italië wellicht niet voldoende om deze uitdagingen aan te pakken, noch om de doelstellingen van het "Fit for 55"-pakket te halen. De energie-efficiëntiestrategie voor de gebouwsector is voornamelijk gebaseerd op tijdelijke maatregelen en moet worden aangevuld met een middellange- en langetermijnstrategie die sterkere energie-efficiëntiemaatregelen in de bedrijfssector, met name in de industrie, omvat. Voorts moet de vervoerssector sneller koolstofvrij worden gemaakt, onder meer door de uitrol van oplaadpunten voor elektrische voertuigen te versnellen en door belangrijke projecten op het gebied van spoorvervoer, fietsvervoer en openbaar vervoer te bevorderen. Wil Italië de "Fit for 55"-doelstellingen halen, dan zal er nog meer ambitie nodig zijn om broeikasgas-emissies te verlagen en het aandeel hernieuwbare energie en de energie-efficiëntie op te voeren.

---

²¹ Eurostat (2020), aandeel van de Russische invoer in de totale invoer van aardgas, ruwe olie. Voor het gemiddelde van de EU27 is de totale invoer gebaseerd op de invoer van buiten de EU27. Voor Italië omvat de totale invoer ook de handel binnen de EU. Ruwe aardolie omvat geen geraffineerde aardolieproducten.

- (28) Hoewel de versnelling van de transitie naar klimaatneutraliteit en naar niet-fossiele brandstoffen tot aanzienlijke herstructureringskosten in diverse sectoren zal leiden, kan Italië in het kader van het cohesiebeleid gebruikmaken van het mechanisme voor een rechtvaardige transitie om de sociaal-economische gevolgen van de transitie voor de zwaarst getroffen regio's te verzachten. Daarnaast kan Italië uit het Europees Sociaal Fonds Plus putten (opgericht bij Verordening (EU) 2021/1057 van het Europees Parlement en de Raad²²) om de werkgelegenheidskansen te vergroten en de sociale cohesie te versterken.
- (29) In het licht van de beoordeling door de Commissie heeft de Raad het stabiliteitsprogramma 2022 onderzocht, en zijn advies²³ daarover is in aanbeveling 1 weergegeven.
- (30) Gezien de grote onderlinge verwevenheid tussen de economieën van de lidstaten van de eurozone en hun collectieve bijdrage aan de werking van de economische en monetaire unie, heeft de Raad de lidstaten van de eurozone aanbevolen actie te ondernemen, onder meer via hun herstel- en veerkrachtplannen, teneinde uitvoering te geven aan de aanbevelingen die zijn opgenomen in de aanbeveling van 2022 over de eurozone. Voor Italië is dat met name weergegeven in de aanbevelingen 1 en 2.
- (31) In het licht van de diepgaande evaluatie door de Commissie en haar beoordeling heeft de Raad het nationale hervormingsprogramma 2022 en het stabiliteitsprogramma 2022 onderzocht. Zijn aanbevelingen uit hoofde van artikel 6 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 zijn in de aanbevelingen 1 en 2 weergegeven. De aanbevelingen 1 en 2 draagt ook bij tot de uitvoering van de aanbeveling van 2022 over de eurozone, met name van de eerste, tweede en vierde aanbeveling over de eurozone. Het in aanbeveling 1 bedoelde begrotingsbeleid draagt onder andere bij tot het aanpakken van onevenwichtigheden die verband houden met de hoge overheidsschuld. Het in aanbeveling 2 bedoelde beleid draagt onder andere bij tot het aanpakken van onevenwichtigheden die verband houden met de hoge overheidsschuld en de aanhoudend zwakke productiviteitsdynamiek, in een context van een kwetsbare arbeidsmarkt en enkele zwakke punten in de financiële sector.

---

²² Verordening (EU) 2021/1057 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 tot oprichting van het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1296/2013 (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 21).

²³ Uit hoofde van artikel 5, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1466/97.

BEVEELT AAN dat Italië in 2022 en 2023 de volgende actie onderneemt:

1. In 2023 een prudent begrotingsbeleid voeren, met name door de groei van nationaal gefinancierde primaire lopende uitgaven te beperken tot onder de potentiële outputgroei op middellange termijn, rekening houdend met de aanhoudende tijdelijke en gerichte steun aan huishoudens en bedrijven die het meest kwetsbaar zijn voor stijgingen van de energieprijzen, en aan mensen die Oekraïne ontvluchten. Klaar staan om de lopende uitgaven aan te passen aan de veranderende situatie. Meer overheidsinvesteringen voor de groene en de digitale transitie en voor energiezekerheid, met inachtneming van het REPowerEU-initiatief, onder meer door gebruik te maken van de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen. Voor de periode na 2023 een begrotingsbeleid voeren dat gericht is op het tot stand brengen van prudente begrotingssituaties op middellange termijn, het zorgen voor een geloofwaardige en geleidelijke schuldreductie en het waarborgen van de houdbaarheid van de begroting op middellange termijn door middel van geleidelijke consolidatie, investeringen en hervormingen. De machtigingswet voor de belastinghervorming goedkeuren en naar behoren uitvoeren teneinde de belasting op arbeid verder te verlagen en het stelsel efficiënter te maken, met name door de effectieve marginale belastingtarieven te herzien, de kadastrale waarden aan te passen aan de huidige marktwaarden, de aftrekregelingen, ook voor btw, en milieuonvriendelijke subsidies te stroomlijnen en te verminderen, met inachtneming van de billijkheid, en het belastingwetboek minder complex te maken.
2. Doorgaan met de uitvoering van zijn herstel- en veerkrachtplan, in overeenstemming met de mijlpalen en streefdoelen die zijn opgenomen in het uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021. De onderhandelingen met de Commissie over de programmeringsdocumenten voor het cohesiebeleid voor de periode 2021-2027 snel afronden om van start te kunnen gaan met de uitvoering ervan.
3. De afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen en de energie-invoer diversifiëren. Knelpunten wegwerken om de capaciteit van de interne gastransmissie te vergroten, elektriciteitsinterconnecties ontwikkelen, de ontwikkeling van extra capaciteit voor hernieuwbare energie versnellen en maatregelen nemen om de energie-efficiëntie te verhogen en duurzame mobiliteit te bevorderen.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter